

К. В. Скопцов,

старший викладач,

ORCID 0000-0002-2115-2391,

e-mail: skobemech@gmail.com,

*Приватний заклад вищої освіти «Східноєвропейський
університет імені Рауфа Аблязова», м. Черкаси,*

Т. Г. Петленко,

асистент,

ORCID 0009-0006-4682-8913,

e-mail: tpetlenko@ukr.net,

*Центральноукраїнський національний технічний
університет, м. Кропивницький,*

О. М. Безуглий,

*здобувач третього (освітньо-
наукового) рівня вищої освіти,*

ORCID 0009-0002-8644-3146,

e-mail: mba@online.ua,

Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ У СТРАТЕГІЧНОМУ ВЕКТОРІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економіки досягнення конкурентних переваг підприємствами як на вітчизняному, так і на зарубіжному ринках можливе лише за умови ефективного використання інтелектуальних ресурсів, впровадження сучасних наукомістких технологій, розробки якісно нової продукції, створення інновацій.

Тому для кожного підприємства постає питання розробки власної стратегії управління інноваційним розвитком, яка повинна базуватись на сформульованих концептуальних положеннях, що сприятимуть забезпеченню системності в процесі розробки самої інноваційної стратегії, створюватимуть умови для організації управління інноваціями та дозволять сформувати ефективний інструментарій її реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання стратегії інноваційного розвитку розглядалися багатьма вченими. До найбільш відомих зарубіжних дослідників вказаної проблематики можна віднести: Й. Шумпетера, М. Бейкера, В. Мединського, Е. Терещенка, Р. Фатхутдінова та інших. Серед вітчизняних вчених слід відзначити тих, хто займається проблемами інноваційної діяльності на рівні суб'єктів господарювання, а саме: С. Аптекара, М. Білопольського, С. Ілляшенко, Н. Краснокутська,

А. Турило, Е. Шацька, Н. Щепкіна, О. Кравченко, О. Князева, А. Гриньов, А. Ганієва, О. Кудирко.

Роботи цих авторів висвітлюють різні аспекти формування та реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства, проте питання формування стратегічного управління інноваційним розвитком вітчизняних підприємств досліджено недостатньо, що зумовило актуальність дослідження.

Мета дослідження полягає в дослідженні впровадження інтелектуальних ресурсів в транспортно-логістичні технології як стратегічного вектору інноваційного розвитку підприємства та обґрунтуванні сутності стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства в рамках системного підходу.

Основні результати дослідження. Теорія стратегічного управління базується на таких загальних методологічних підходах до управління як системному, процесному, організаційному, ресурсному та інших.

Ефективність стратегічного управління залежить від базових напрямків, а саме – зростання, розширення, захист або розвиток. З урахуванням мети даного дослідження базовим напрямком буде виступати – *розвиток*. Оскільки, розвиток в організації має багатогранний характер, а саме економічний розвиток, інноваційний розвиток, розвиток ок-

ремих складових, які мають безпосередній вплив на перші два типи розвитку, то доцільно буде розглядати питання стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства саме з позиції системного підходу.

Спочатку відмітимо, що більшість науковців в своїх дослідженнях приділяє увагу таким категоріям як: інноваційний розвиток підприємства, стратегія інноваційного розвитку підприємства, економічний розвиток підприємства, стратегія економічного розвитку підприємства тощо.

Роботи присвячені питанням управління інноваційним розвитком підприємства в науковій літературі майже не зустрічаються. На нашу думку, вкрай важливо саме управляти інноваційним розвитком підприємства, для чого необхідно сформулювати концепцію стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства.

Концепція стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства буде полягати у наступному:

- розкрити сутність і зміст таких категорій як стратегічне управління, стратегія інноваційного розвитку підприємства, інновація підприємства, інноваційний розвиток підприємства;

- визначити об'єкт та предмет наукових досліджень у сфері стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства;

- на підставі сутнісного змісту зазначених категорій визначити можливі напрями інноваційного розвитку підприємства;

- встановити взаємозв'язок напрямів інноваційного розвитку підприємства із складовими інтелектуального капіталу підприємства;

- визначити принципи стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства;

- розробити систему стратегій інноваційного розвитку підприємства з урахуванням напрямків інноваційного розвитку та їх взаємозв'язку із складовими інтелектуального капіталу підприємства;

- обґрунтувати систему оціночних показників та індикаторів інноваційного розвитку підприємства;

- розробити ефективний організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком підприємства.

Також, доцільним буде привести наступну позицію стосовно трактування категорії «*інноваційний розвиток підприємства*» – революційний або еволюційний процес інноватизації підприємства за рахунок ефективного використання інтелектуальних ресурсів, як власних так і залучених, і характеризується прогресивною зміною його якісного стану.

Отже, результатом інноваційного розвитку підприємства будуть постійні прогресивні зміни його якісного стану, а яким буде процес інноватизації: революційний або еволюційний – залежатиме від обраного інноваційного напрямку, дієздатної стратегії інноваційного розвитку та рівня співвідношення

власних та залучених інтелектуальних ресурсів та людського інтелектуального капіталу підприємства. Розумне поєднання напрямів інноваційного розвитку із складовими інтелектуального капіталу підприємства забезпечить отримання доходу в процесі його економічного розвитку.

Об'єктом досліджень у сфері стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства можуть виступати процеси управління інноватизацією всього підприємства, окремого виробництва або окремих функціональних підсистем.

Предметом наукових досліджень в даному напрямку будуть проблемні питання щодо формування концепцій, стратегій, джерел, механізмів, системи оціночних показників та інструментів управління інноваційним розвитком підприємства, які призвані забезпечити прогресивну зміну його якісного стану в умовах формування інформаційного суспільства та інноваційної економіки.

Сформуємо бачення сутності *стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства* – процес розробки та реалізації концепції, яка є основою для прийняття ключових управлінських рішень щодо бажаного рівня інноваційного розвитку, допустимих ризиків, методів інноватизації та приведення у відповідність наявних можливостей шляхом розробки й реалізації системи стратегій за напрямками інноваційного розвитку підприємства («стратегічного набору»).

Напрямок або комбінація напрямів інноваційного розвитку кожного конкретного підприємства буде визначатись в залежності від багатьох факторів, як внутрішніх так і зовнішніх, а також від виду його економічного розвитку.

Наступним кроком, згрупуємо існуючі підходи вітчизняних науковців до визначення сутності стратегії інноваційного розвитку підприємства для кращого розуміння їх змісту (табл. 1).

Слід відмітити, що в зарубіжній літературі напрацювання в цьому питанні відсутні.

Згрупуємо визначення вчених за такими ключовими ознаками стратегії як мета та сутність. Отже, мету стратегії інноваційного розвитку підприємства науковці визначають як: досягнення цілей інноваційного розвитку [1], досягнення поставлених цілей [2], досягнення певних цілей [3], стабільний інноваційно-активний розвиток [4], створення і впровадження нових продуктів, технологій тощо [6], забезпечення мети і завдань інноваційного розвитку [7]. Видно, що науковці по-різному підходять до визначення ключової мети стратегії, але в частині з них відсутня чітка мета, яка враховує інноваційну складову. В той же час, сутність стратегії інноваційного розвитку підприємства визначають як: розробка системи планових дій [1], система планових і прогнозованих дій [2], науково-обґрунтована система розвитку [3], система довгострокових концептуальних установок [4], спосіб досягнення цілей інноваційного розвитку підприємства [5], розрахована на

**Теоретико-методичні підходи до визначення сутності стратегії
інноваційного розвитку підприємства**

Джерело	Зміст
Шацька Е. Ш. [1]	«стратегія інноваційного розвитку підприємства» – розробка системи планових дій, спрямованих на досягнення цілей інноваційного розвитку підприємства, шляхом створення сприятливого інноваційного середовища або вигідного пристосування до нього, базуючись на акумулюванні, використанні та оптимізації ресурсів підприємства, результатом чого має стати підвищення якості продукції, конкурентоздатності підприємства, зниження витрат
Щепкіна Н. М. [2]	стратегія інноваційного розвитку підприємства – це планування та реалізація заходів щодо досягнення поставлених цілей, виражених у конкретних числових параметрах. Ці заходи спрямовані на посилення ринкових позицій підприємства шляхом виготовлення і реалізації інноваційних продуктів, впровадження нових технологій і процесів
Кравченко О. О. [3]	стратегію інноваційного розвитку аграрних підприємств пропонується розглядати як систему планових і прогнозованих дій, спрямованих на використання повного інноваційно-технологічного циклу для досягнення певних цілей. Кожна обрана стратегія повинна пристосовуватися до умов, що змінюються
Князева О. А. [4]	стратегія інноваційного розвитку являє собою науково-обґрунтовану систему розвитку суб'єкта підприємницької діяльності, що, використовуючи наявний ресурсний потенціал, здатна забезпечити стабільний інноваційно-активний розвиток суб'єкта в конкурентному середовищі
Гриньов А. В. [5]	стратегію інноваційного розвитку слід розглядати як систему довгострокових концептуальних установок розподілу ресурсів при зміні зовнішніх і внутрішніх умов функціонування
Ганієва А. Р. [6]	інноваційна стратегія визначена як спосіб досягнення цілей інноваційного розвитку підприємства, як сукупність певних дій, спрямованих на ефективне використання наявного інноваційного потенціалу підприємства з метою створення та впровадження нових продуктів, технологій, заходів організаційно-управлінського характеру, що сприяють розвитку підприємства і суспільства в цілому
Кудирко О. М. [7]	інноваційна стратегія розглядається як розрахована на перспективу система дій суб'єкта економіки, що забезпечує реалізацію мети, завдань і пріоритетів моделі його інноваційного розвитку з урахуванням ендогенних і екзогенних факторів для досягнення ринкового успіху і набуття конкурентоспроможності

перспективу система дій [7]. Незважаючи на велику розбіжність думок, все ж більшість науковців визначають її через систему планових дій.

Слід також відмітити, хоча науковці по-різному називають стратегію: «стратегія інноваційного розвитку підприємства» або «інноваційна стратегія», але по суті визначають одне й теж. Вважаємо, що вживання словосполучення «інноваційна стратегія» буде розкриватись у зовсім іншому сенсі – інноваційною буде сама стратегія будь-якого об'єкта, тобто принципово новими будуть підходи до її формування, розробки, впровадження тощо.

На нашу думку, мета стратегії буде полягати у забезпеченні рівня інноваційного розвитку підприємства, який призводитиме до прогресивних змін його якісного стану. А сутність стратегії – в розробці системи управління інноваційним розвитком підприємства. Сформуємо бачення *стратегії інноваційного розвитку підприємства* – розробка системи управління з метою підтримки такого рівня інноваційного розвитку підприємства, який забезпечуватиме прогресивні зміни його якісного стану за рахунок гнучкого адаптаційного механізму до мінливих умов зовнішнього середовища та оптимального використання внутрішніх можливостей.

Щодо визначення сутності категорії «інновація», то наш погляд полягає в тому, що необхідно розмежовувати дану категорію із загальнотеоретичних та предметно-прикладних позицій. «Інновація

підприємства» представляє собою ефективний інструмент економічного розвитку підприємства в умовах глобалізації на основі введення нового або значно вдосконаленого продукту (товару або послуги), процесу, нового методу маркетингу або нового організаційного методу в його діяльності, який базується на ефективному використанні як власних інтелектуальних ресурсів й людського інтелектуального капіталу так і залучених, з метою підвищення економічної ефективності й отриманні конкурентних переваг у довгостроковій перспективі. Таке визначення інновації підприємства має певні переваги, оскільки системно розкриває зміст цієї категорії і ґрунтовно відображає її характерні риси.

Виходячи із сутності та змісту категорії «інновація підприємства» можна сформулювати основні *напрями інноваційного розвитку підприємства*:

- продуктової, спрямований на розробку й/або впровадження нового продукту (товару, послуги) або суттєвого вдосконалення існуючого;
- організаційний, спрямований на розробку й/або впровадження нового організаційного методу або значного вдосконалення існуючого;
- технологічний, спрямований на розробку й/або впровадження нового процесу (технології) або значного вдосконалення існуючого;
- ринковий, спрямований на розробку й/або впровадження нових методів маркетингу;

– ресурсний, спрямований на ефективне використання власних інтелектуальних ресурсів й людського інтелектуального капіталу й/або залучених.

Такий підхід до визначення напрямів інноваційного розвитку підприємства за своїм змістом і структурою дозволяє зробити логічне припущення щодо тісного зв'язку із складовими інтелектуального капіталу підприємства.

Зазвичай, при розробці стратегій враховують їх залежність від стадій життєвого циклу підприємства.

У нашому випадку буде доцільніше й логічніше визначити напрями інноваційного розвитку підприємства з урахуванням стратегії розвитку інтелектуальних ресурсів в залежності від виду його економічного розвитку (табл. 2). Такий підхід до стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства на основі системному підході обґрунтовується тісним зв'язком та взаємодією між собою таких видів розвитку як економічного, інноваційного та інтелектуальних ресурсів підприємства.

При цьому будемо спиратись на дослідження [8], автори якого вважають, що економічний розвиток підприємства – це економічна складова життєдіяльності підприємства у всіх її формах і проявах на протязі його життєвого циклу, яка здійснюється під впливом екзогенних та ендогенних чинників і зорієнтована на досягнення поставленої власником (власниками) мети, а також обґрунтовують його види.

А також на роботу [9], автори якої стверджують, що ефективність системи управління інтелектуальними ресурсами підприємства залежить від процесів капіталізації – ефективного їх використання, перетворення на складові інтелектуального капіталу й отримання від цього процесу прибутку, а також комерціалізації – процесу перетворення ідей на продукти інтелектуальної діяльності: інтелектуальні продукти, інтелектуальні активи та інновації, частину з яких підприємство може реалізувати.

Таблиця 2

Зв'язок напрямів інноваційного розвитку підприємства від виду його економічного розвитку та стратегії розвитку інтелектуальних ресурсів

Вид економічного розвитку підприємства	Стратегія розвитку інтелектуальних ресурсів підприємства (ІРП)	Напрями інноваційного розвитку підприємства
Утворення підприємства	Забезпечення достатнього обсягу інтелектуальних ресурсів, визначення пріоритетних напрямків їх використання	організаційний, ресурсний
Економічне зростання	Формування інтелектуальних ресурсів, ефективне використання ІРП, формування системи їх саморозвитку	технологічний, продуктовий, ринковий
Економічна стабільність	Розширення напрямків використання ІРП, удосконалення системи їх саморозвитку	технологічний, продуктовий, ринковий
Економічне падіння	Диверсифікація напрямків використання ІРП, що дають змогу зберегти наявні позиції	організаційний, ресурсний, ринковий
Розвиток без прибутку і збитку	Диверсифікація напрямків використання ІРП, що дають змогу отримати додатковий дохід	технологічний, ринковий
Розвиток зі збитком		організаційний, ресурсний
Криза (банкрутство)	Диверсифікація напрямків використання ІРП, що дають змогу вийти з кризи й запобігти банкрутству	організаційний, ресурсний
Ліквідація підприємства	Реалізація інтелектуальних ресурсів, активів і продуктів, які можуть бути реалізовані	організаційний, ресурсний, ринковий

Висновки. Запропонована комбінація напрямів інноваційного розвитку підприємства визначатиме мету відповідної стратегії інноваційного розвитку підприємства з урахуванням стратегії розвитку інтелектуальних ресурсів та в залежності від виду економічного розвитку підприємства.

Такий підхід до формування стратегії інноваційного розвитку підприємства є комплексним, системним та гармонічно поєднує в собі різні аспекти розвитку підприємства.

Інноваційний потенціал можна розглядати як складну динамічну систему генерування, накопичення і трансформування наукових, управлінських ідей та науково-технічних, маркетингових тощо результатів в інноваційні продукти на основі здійснення безперервного процесу управління підприємством.

Інноваційний потенціал можна розглядати як складну динамічну систему генерування, накопичення і трансформування наукових, управлінських ідей та науково-технічних, маркетингових тощо результатів в інноваційні продукти на основі здійснення безперервного процесу управління підприємством.

Література

1. Шацька Е. Ш. Стратегія інноваційного розвитку підприємств виноградарства і плодівництва Автономної республіки Крим: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Суми, 2010. 22 с.

2. Щепкіна Н. М. Стратегія інноваційного розвитку підприємств металургійної промисловості: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Маріуполь, 2010. 22 с.
3. Кравченко О. О. Інноваційний розвиток та структурні зміни в економіці: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.01 «Економічна теорія та історія економічної думки». Київ, 2011. 21 с.
4. Князева О. А. Інноваційний розвиток підприємств поштового зв'язку: теорія, методологія, практика: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Одеса, 2010. 31 с.
5. Гриньов А. В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами». Донецьк, 2004. 37 с.
6. Ганієва А. Р. Формування інноваційної стратегії розвитку підприємств целюлозно-паперової промисловості: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами». Київ, 2005. 21 с.
7. Кудирко О. М. Формування економічної стратегії інноваційного розвитку підприємств харчової промисловості: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами». Київ, 2005. 20 с.
8. Турило А. М., Святенко С. В. Теоретико-методичні основи фінансово-економічного розвитку підприємства. *Фінанси України*. 2010. № 2. С. 120-126.
9. Турило А. М., Корнух О. В. Інтелектуальний капітал – основа інноватизації, ефективності і корпоративної стратегії підприємства: монографія. Кривий Ріг: ВД «Криворізький національний університет», 2012. 228 с.
10. Гуцалюк О. М., Бондар Ю. А. Управління стратегічним розвитком транспортної інфраструктури національної економіки. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2021. № 1 (23). С. 98-107. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2021-1\(23\)-98-107](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2021-1(23)-98-107).
11. Гуцалюк О. М., Бондар Ю. А., Цатурян Р. О. Особливості формування системи реінжинірингу бізнес-процесів підприємств з використанням цифрових технологій. *Економічний вісник Донбасу*. 2023. № 2 (72). С. 40-47. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2023-2\(72\)-40-47](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2023-2(72)-40-47).
12. Жовновач Р. І., Ніколаєв І. В. Екологічні ризики у формуванні еколого-економічної системи металургійних підприємств. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.1.3>.
13. Цатурян Р. О., Бедов Д. В., Жовновач Р. І. Інноваційні маркетингові інструменти просування промислової продукції в мережі Інтернет. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. Вип. 9 (42). С. 186-196. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9\(42\).186-196](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9(42).186-196).
14. Hutsaliuk O. M., Bondar Iu. A., Havrylova N. V., Kovalenko-Marchenkova Y. V. Determination of directions of improve the organizational and economic mechanism of diversification of used resources and management of products management. *Економічні інновації*. 2021. Vol. 23. Iss. 1 (78). P. 75-83. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.1\(78\).75-83](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.1(78).75-83).

References

1. Shatska, E. Sh. (2010). Stratehiia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv vynohradarstva i plodivnytstva Avtonomnoi respubliki Krym [Strategy of innovative development of viticulture and fruit growing enterprises of the Autonomous Republic of Crimea]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Sumy. 22 p. [in Ukrainian].
2. Shchepkina, N. M. (2010). Stratehiia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv metalurhiinoi promyslovosti [Strategy of innovative development of enterprises of the metallurgical industry]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Mariupol. 22 p. [in Ukrainian].
3. Kravchenko, O. O. (2011). Innovatsiinyi rozvytok ta strukturni zminy v ekonomitsi [Innovative development and structural changes in the economy]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv. 21 p. [in Ukrainian].
4. Kniazieva, O. A. (2010). Innovatsiinyi rozvytok pidpriemstv poshtovoho zviazku: teoriia, metodolohiia, praktyka [Innovative development of postal enterprises: theory, methodology, practice]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Odesa. 31 p. [in Ukrainian].
5. Hrynov, A. V. (2004). Stratehiia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [The strategy of innovative development of the enterprise]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Donetsk. 37 p. [in Ukrainian].
6. Haniieva, A. R. (2005). Formuvannia innovatsiinoi stratehii rozvytku pidpriemstv tseliulozno-paperovoi promyslovosti [Formation of an innovative strategy for the development of enterprises of the pulp and paper industry]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv. 21 p. [in Ukrainian].
7. Kudyrko, O. M. (2005). Formuvannia ekonomichnoi stratehii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv kharchovoi promyslovosti [Formation of an economic strategy for the innovative development of food industry enterprises]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv. 20 p. [in Ukrainian].
8. Turylo, A. M., Sviatenko, S. V. (2010). Teoretyko-metodychni osnovy finansovo-ekonomichnoho rozvytku pidpriemstva [Theoretical and methodological foundations of financial and economic development of the enterprise]. *Finansy Ukrainy – Finances of Ukraine*, 2, pp. 120-126 [in Ukrainian].
9. Turylo, A. M., Kornukh, O. V. (2012). Intelektualnyi kapital – osnova innovatyzatsii, efektyvnosti i korporativnoi stratehii pidpriemstva [Intellectual capital is the basis of innovation, efficiency and corporate strategy of the enterprise]. *Kryvyi Rih, Kryvyi Rih National University*. 228 p. [in Ukrainian].
10. Hutsaliuk, O. M., Bondar, Iu. A. (2021). Upravlinnia stratehichnym rozvytkom transportnoi infrastruktury natsionalnoi ekonomiky [Management of the strategic development of the transport infrastructure of the national economy]. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu nafty i hazu. Serii: Ekonomika ta upravlinnia v naftovii i hazovii promyslovosti – Scientific Bulletin of the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. Series: Economics and management in the oil and gas industry*, 1 (23), pp. 98-107. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2021-1\(23\)-98-107](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2021-1(23)-98-107) [in Ukrainian].
11. Hutsaliuk, O. M., Bondar, Iu. A., Tsaturyan, R. O. (2023). Osoblyvosti formuvannia systemy reinzhynirynhu biznes-protsesiv pidpriemstv z vykorystanniam tsyfrovyykh tekhnolohii [Peculiarities of Forming a System of Reengineering Business Processes of Enterprises Using Digital Technologies]. *Економічний вісник Донбасу – Economic Herald of the Donbas*, Vol. 2 (72), pp. 40-47. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2023-2\(72\)-40-47](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2023-2(72)-40-47) [in Ukrainian].
12. Zhovnovach, R. I., Nikolaev, I. V. (2020). Ekolohichni ryzyky u formuvanni ekoloho-ekonomichnoi systemy metalurhiinykh pidpriemstv [Environmental risks in the formation of the ecological and economic system of metallurgical enterprises]. *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok*, 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.1.3> [in Ukrainian].

13. Tsaturian, R. O., Bedov, D. V., Zhovnovach, R. I. (2023). Innovatsiini marketynhovi instrumenty prosuvannia promyslovoi produktsii v merezhi Internet [Innovative marketing tools for promoting industrial products on the Internet]. *Tsentralkoukrainskyi naukovyi visnyk. Ekonomichni nauky – Central Ukrainian scientific bulletin. Economic sciences*, 9 (42), pp. 186-196. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9\(42\).186-196](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9(42).186-196) [in Ukrainian].

14. Hutsaliuk, O. M., Bondar, Iu. A., Havrylova, N. V., Kovalenko-Marchenkova, Y. V. (2021). Determination of directions of improvement the organizational and economic mechanism of diversification of used resources and management of products management. *Ekonomichni innovatsii – Economic innovations*, Vol. 23, Iss. 1 (78), pp. 75-83. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.1\(78\).75-83](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.1(78).75-83).

Скопцов К. В., Петленко Т. Г., Безуглий О. М. Впровадження інтелектуальних ресурсів у стратегічному векторі інноваційного розвитку підприємства

Досліджено різні підходи до визначення сутності стратегії інноваційного розвитку підприємства. Запропоновано концепцію стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства та напрями інноваційного розвитку підприємства. Визначено взаємозв'язок напрямів інноваційного розвитку підприємства із складовими інтелектуального капіталу підприємства. Обґрунтовано об'єкт та предмет наукових досліджень у сфері стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства.

Розглянуто та систематизовано теоретико-методичні підходи до визначення сутності інноваційного потенціалу підприємства. На основі системного та комплексного підходів запропоновано узагальнююче визначення інноваційного потенціалу та його структури, яка показує, що інноваційна складова є притаманною для всіх структурних елементів економічного потенціалу підприємства, оскільки виступає забезпечувальним елементом і внутрішнім джерелом створення основних інновацій у процесі управління ним.

Ключові слова: стратегічне управління, інноваційний розвиток підприємства, інтелектуальні ресурси, транспортно-логістичні технології, інноваційна стратегія.

Skoptsov K., Petlenko T., Bezuhlyi O. Implementation of Intellectual Resources in Strategic Vector of Innovative Development of the Enterprise

Various approaches to determining the essence of the enterprise's innovative development strategy have been studied. The concept of strategic management of innovative development of the enterprise and directions of innovative development of the enterprise are proposed. The relationship between the directions of innovative development of the enterprise and the components of the intellectual capital of the enterprise is determined. The object and subject of scientific research in the field of strategic management of the innovative development of the enterprise is substantiated.

The theoretical and methodological approaches to determining the essence of the innovative potential of the enterprise are considered and systematized. On the basis of systemic and complex approaches, a generalized definition of innovative potential and its structure is proposed, which shows that the innovative component is inherent in all structural elements of the economic potential of the enterprise, as it acts as a supporting element and an internal source of the creation of basic innovations in the process of its management.

Keywords: strategic management, innovative development of the enterprise, intellectual resources, transport and logistics technologies, innovative strategy.

Стаття надійшла до редакції 11.04.2024